Allah'ın ez-Zâhir İsminin Anlamı

İmam Abdulaziz b. Bâz rahimehullah'a soruldu:
Soru: Allah'ın ez-Zâhir isminin anlamı hakkında: 'Her şeyde zahir olan' denilmesi hakkında görüşünüz nedir? Bu söz Allah'ın kainata hulul etiği i'tikâdına dâhil midir değil midir?
Cevap: [ez-Zâhir ismi hakkında yapılan] bu [tefsîr] bâtıldır. Çünkü Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in âyet-i kerîmeler hakkında yaptığı tefsîre muhâliftir. Sâbit olduğu üzere O sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: «Allah'ım sen Evvelsin, senden önce hiçbir şey yoktur. Sen Âhirsin senden sonra hiçbir şey yoktur. Sen Zâhirsin senden üstte hiçbir şey yoktur. Sen Bâtınsın senden yakın hiçbir şey yoktur. Bizden borç sıkıntısını gider. Fakirlikten kurtar, zengin et.» Bu hadisi İmam Müslim Sahîh'inde rivâyet etmiştir. [Sahîh-i Müslim, hadis no: 6827] Buna göre ez-Zâhir isminin anlamı: Bütün yaratılmışlardan üstte ve yüksekte olan demektir. Ancak O'nun varlığının, egemenliğinin ve ilminin delîlleri, göstergeleri ve işaretleri her şeydedir. O alemlerin rabbi, yaratıcısı ve rızıklandırıcısıdır. Ey insan! Sen, Allah'ın kendisine işitme, görme ve akıl duyularını, bu bedeni ve kendisiyle tuttuğun ve yürüdüğün organları verdiği bir varlık olarak bizzat O'nun alemlerin rabbi olduğuna delâlet eden âyetlerden birisin. Aynı şekilde gök ve yer, gece ve gündüz, madenler ve hayvanât ve bunlardan başka her şey ama her şey Allah subhânehu ve teâlâ'nın âyetlerindendir. O'nun varlığına, kudretine, ilmine, hikmetine ve ibadete layık olduğuna delâlet ederler. Nitekim Şair şöyle demektedir:
Nasıl isyan eder İlah'a, Nasıl inkar eder, ya da Her şeyde bir delil var ya! O'nun bir ve tek olduğuna
Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: «Sizin ilahınız bir-tek ilahtır. O Rahmân ve Rahîm'den başka hak ilah yoktur.» Sonra bunun arkasında şöyle buyurmuştur: «Şüphesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün değişip durmasında, insanlara faydalı şeyler yüklü olarak denizde akan gemide, Allah'ın gökten bir su indirip de onunla yeryüzünü ölümünden sonra tekrar diriltmesinde, üzerinde debelenen her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgarları değiştirmesinde, gök ile yer arasında emre boyun eğmiş bulutta akledecek bir topluluk için muhakkak ki âyetler vardır.» [Bakara sûresi, 164] Böylece Allah subhânehu bu âyette şu hususu izah etmiştir: Yarattıklarından pek çok şey O'nun; kendisinden başkasına ibadetin caiz olmadığı hak ilah olduğuna delâlet etmektedir. Öyleyse her bir şeyde, O'nun alemlerin rabbi olduğuna, varlığına, yaratıcı olduğuna, rızıklandırıcı olduğuna ve ibadete layık olduğuna dair bir hüccet, bir delil ve bir âyet vardır.
Ancak daha önce geçen Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'den sahîh olarak rivâyet edilmiş hadiste açıklandığı gibi ez-Zâhir isminin anlamı: O, yaratılmışların tamamının yukarısında üstte ve yüksek olan demektir.
[Mecmû'u Fetâvâ ve Makâlât Mutenevvia 6. cilt/284. sayfa ve devamı]